

งานวิจัยสร้างสรรค์บทประพันธ์เพลงแซกโซทรอนิก ฟังก์ สำหรับอัลโตแซกโซโฟน

Saxotronic Funk for Alto Saxophone
A Creative Research in Music Compositionวิศุวัฒน์ พฤษวานิช^{*1}Wisuwat Pruksavanich^{*1}**Abstract**

This creative music research on *Saxotronic Funk* for alto saxophone aims to present saxophone extended techniques, such as Slap-Tongue and Multiphonic through the combination of electronic and funk musical style. The author conducted the research by analyzing saxophone extended techniques and applying these techniques in the composition. The author found that to apply saxophone extended techniques in the piece *Saxotronic Funk* for alto saxophone comprised Slap-Tongue and Multiphonic techniques. The said techniques led into the unique sound and timbre of the saxophone and demonstrated the saxophone in the electronic and funk musical style.

Keywords: Saxophone Extended Techniques / Contemporary Composition for Saxophone / Saxophone Funk / Electronic Music

^{*} Corresponding author, email: georgesaxophone@gmail.com

¹ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

¹ Instructor, College of Music, Mahidol University

บทคัดย่อ

งานวิจัยสร้างสรรค์บทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังค์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเทคนิคแซกโซโฟนร่วมสมัย คือ การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศและการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน โดยนำเสนอในรูปแบบของการผสมผสานระหว่างดนตรีสไตล์อิเล็กทรอนิกส์และดนตรีสไตล์ฟังค์ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศและการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน รวมถึงการนำเทคนิคทั้งสองไปประยุกต์ใช้ในบทประพันธ์ ผู้วิจัยพบว่าจากการประยุกต์ใช้เทคนิคแซกโซโฟนร่วมสมัยในบทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังค์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน ที่เกิดจากการผสมผสานของเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศและเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน ทำให้ได้ผลลัพธ์เป็นบทประพันธ์ที่ถ่ายทอดเสียงและสีสันทันทีเป็นเอกลักษณ์ของแซกโซโฟนร่วมกับการนำเสนอในรูปแบบของดนตรีสไตล์อิเล็กทรอนิกส์ผสมผสานกับดนตรีสไตล์ฟังค์

คำสำคัญ: เทคนิคร่วมสมัยของแซกโซโฟน / บทประพันธ์แซกโซโฟนร่วมสมัย / แซกโซโฟนฟังค์ / ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์

ที่มาและความสำคัญ

แซกโซทรอนิก ฟังค์ คือคำที่ผู้ประพันธ์ตั้งใจให้สื่อความหมายถึงเสียงและสีสันทันทีที่ถ่ายทอดอยู่ในบทเพลง โดยนำมาจากองค์ประกอบสามอย่าง ได้แก่ แซกโซโฟน ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ และดนตรีฟังค์ ดังคำอธิบายต่อไปนี้

1. แซกโซโฟน ในปัจจุบันบทประพันธ์ที่เขียนขึ้นสำหรับแซกโซโฟนได้พัฒนาไปอย่างต่อเนื่องตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป เช่น ความซับซ้อนของบทประพันธ์ การนำเสนอในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น หรือแม้แต่การใช้เทคนิคร่วมสมัยของแซกโซโฟน (Saxophone Extended Techniques) ซึ่งหมายถึง เสียง สีสันทัน หรือการแสดง ที่อยู่นอกเหนือไปจากมาตรฐานเดิมของเครื่องดนตรี² โดยองค์ประกอบเหล่านี้ถูกนำมาพัฒนาใช้กับแซกโซโฟนในแง่มุมที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์หรือนักแซกโซโฟน โดยผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงการนำเอกลักษณ์ของเทคนิคแซกโซโฟนร่วม

² Patrick Murphy, "Extended Techniques for Saxophone an Approach Through Musical Examples" (D.M.A. diss., Arizona State University, 2013), 4.

สมัยมาใช้ในบทประพันธ์ เพื่อนำเสนอผลงานที่เน้นเอาจุดเด่นของแซกโซโฟนในด้านเทคนิคการบรรเลงมาแสดง เช่น 1) การทำเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ (Slap Tongue) ที่แตกต่างกัน 2 แบบ 2) เทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน (Multiphonic) อีกทั้งยังแสดงถึงความเป็นไปได้ในการผสมผสานเทคนิคดังกล่าวเข้าด้วยกัน

2. ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ คือ เสียงที่ถูกสร้างขึ้นมาจากการการประมวลผลทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยเริ่มจากบันทึกเสียงต้นแบบผ่านทางไมโครโฟนหรือสร้างขึ้นมาจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หลังจากนั้นจะเข้าสู่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องเล่นเทป หรือเอฟเฟกต์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดต่างๆ เพื่อทำการแก้ไขหรือดัดแปลงเสียงต้นแบบ และนำเสียงที่ได้มาเล่นผ่านลำโพงในขั้นตอนสุดท้าย โดยในศตวรรษที่ 20 การมาถึงของคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีอย่างอิเล็กทรอนิกส์เอฟเฟกต์ ส่งผลให้ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งไม่ได้ยึดอยู่กับดนตรีที่ต้องใช้การฟังอย่างจริงจัง (Serious Music) แต่ยังถูกใช้อย่างแพร่หลายในดนตรีรูปแบบอื่น เช่น ดนตรีประกอบภาพยนตร์ ดนตรีที่ใช้ในอุตสาหกรรมโทรทัศน์หรือวิทยุ รวมถึงสื่อดิจิทัลที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน³ เช่นเดียวกับในบทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน ที่ผู้แต่งเลือกใช้เสียงสังเคราะห์จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงการดัดแปลงเสียงแซกโซโฟนต้นแบบด้วยอิเล็กทรอนิกส์เอฟเฟกต์เช่น เอฟเฟกต์เสียงก้อง (Reverb Effect) และเอฟเฟกต์เสียงสะท้อน (Delay / Echo Effect) เพื่อนำเสนอควบคู่ไปกับเสียงและสีสันทันที่เป็นเอกลักษณ์ของแซกโซโฟน

3. ดนตรีฟังก์ คือรูปแบบดนตรีที่มีความหนักแน่นของจังหวะ หรือดนตรีที่สามารถขยับร่างกายไปตามจังหวะของเพลงได้ โดยมีจุดเด่นอยู่ที่การผสมผสานกันของแนวเบสและกลองชุด ซึ่งจะบรรเลงในพื้นฐานจังหวะที่มีความหนักแน่นและแข็งแรง⁴ ดังนั้นผู้ประพันธ์จึงนำลักษณะดังกล่าวของดนตรีฟังก์มาถ่ายทอดลงในบทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน โดยเน้นไปที่เทคนิคร่วมสมัยของแซกโซโฟนที่สามารถบรรเลงให้มีความคล้ายคลึงกับแนวของกีตาร์เบสไฟฟ้า รวมไปถึงกลุ่มโน้ตที่แซกโซโฟนบรรเลงจะถูกเรียบเรียงให้มีความสอดคล้องกับจังหวะจากกลองชุด

ด้วยเหตุนี้ ผู้ประพันธ์จึงเลือกใช้ชื่อ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* เพื่อสื่อความหมายของบทประพันธ์ที่สามารถถ่ายทอดทั้งในด้านแซกโซโฟน ดนตรีอิเล็กทรอนิกส์และดนตรีฟังก์ และนำแนวคิดดังกล่าวมาประพันธ์บทเพลง

³ Ibid, 86.

⁴ Caleb G. Vanden Eynden, "Traditional Funk: An Ethnographic, Historical, and Practical Study of Funk Music in Dayton, Ohio" (Ph.D. diss., University of Dayton, 2019), 55.

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศและเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน
2. เพื่อสร้างสรรค์บทประพันธ์สำหรับอัลโตแซกโซโฟนด้วยเทคนิคร่วมสมัย ที่นำเสนอในรูปแบบการผสมผสานของดนตรีสไตร์อิเล็กทรอนิกส์กับดนตรีสไตร์ฟังก์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สร้างสรรค์บทเพลงที่นำเสนอรูปแบบการใช้เทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศและเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน ที่อยู่ในรูปแบบการผสมผสานของดนตรีสไตร์อิเล็กทรอนิกส์กับดนตรีสไตร์ฟังก์
2. สร้างสรรค์บทประพันธ์สำหรับผู้สนใจทักษะการบรรเลงเทคนิคแซกโซโฟนร่วมสมัย

ขอบเขตของการวิจัย

จากบทประพันธ์ *แซกโซโฟนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน ผู้วิจัยได้นำเทคนิคร่วมสมัยของแซกโซโฟน คือ เทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่แตกต่างกันสองแบบ ได้แก่ 1. การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่มีระดับเสียง (Pitch-Slap) 2. การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่ไม่มีระดับเสียง (Unpitched-Slap) และเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน มาเป็นองค์ประกอบหลักในบทประพันธ์ที่บรรเลงโดยอัลโตแซกโซโฟน รวมถึงการนำเสนอผ่านการผสมผสานของดนตรีอิเล็กทรอนิกส์และดนตรีฟังก์

วิธีดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเทคนิคร่วมสมัยของแซกโซโฟนมาเป็นองค์ประกอบหลักที่นำเสนอผ่านบทประพันธ์ โดยนำเสนอ 2 ประเด็นหลัก คือ 1) วิเคราะห์เทคนิคแซกโซโฟนร่วมสมัยที่อยู่ในบทประพันธ์ 2) ประยุกต์เทคนิคแซกโซโฟนร่วมสมัยไปใช้ในบทประพันธ์ โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินงานวิจัยดังนี้

วิเคราะห์เทคนิคแซกโซโฟนร่วมสมัยที่อยู่ในบทประพันธ์

1. วิเคราะห์เทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ
 - 1.1 การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่มีระดับเสียง

1.2 การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่ไม่มีระดับเสียง

2. วิเคราะห์เทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน

การนำเทคนิคการบรรเลงแซกโซโฟนมาประยุกต์ใช้ในบทประพันธ์ดนตรีร่วมสมัย

1. ศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการประยุกต์นำเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศและการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกันมาใช้ในบทประพันธ์
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประพันธ์
3. ฝึกซ้อมและบันทึกเสียง
4. เผยแพร่บทประพันธ์

สรุปผลและอภิปรายผล

ในงานวิจัยสร้างสรรค์บทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน มีการนำเสนอเทคนิคร่วมสมัยของแซกโซโฟนที่ผสมผสานเข้ากับดนตรีสไตล์อิเล็กทรอนิกส์และดนตรีสไตล์ฟังก์ เพื่อถ่ายทอดเสียงและสีสันทันทีเป็นเอกลักษณ์ของแซกโซโฟน โดยนำมาผสมผสานเข้ากับเสียงสังเคราะห์จากซินธิไซเซอร์และกลองชุด โดยผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดไว้ดังนี้

เทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ

เทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศเริ่มมีการใช้ในเพลงป๊อปหรือเพลงสมัยนิยม (Popular Music) มาก่อน จากนั้นด้วยการร่วมมือระหว่างนักแซกโซโฟนกับผู้ประพันธ์เพลง ทำให้เทคนิคนี้ค่อยๆ นำมาใช้ในบทเพลงแซกโซโฟนคลาสสิกทีละน้อย ตัวอย่างเช่น ชิเกิร์ต รัสเชอร์ (Sigurd Rascher) นักแซกโซโฟนชาวอเมริกาที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศเยอรมนี รัสเชอร์ได้ร่วมมือกับนักประพันธ์เพลงในช่วงปี ค.ศ. 1930 โดยการนำเสนอเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศให้นักประพันธ์เพลง ด้วยเหตุนี้ทำให้นักประพันธ์เพลงเริ่มหันมาใช้เทคนิคนี้ในบทเพลงกันมากขึ้น เช่น เอ็ดมันด์ ฟอน เบิร์ก (Edmund von Borck, ค.ศ. 1906-1944) อีริก ลาร์สสัน (Erik Larsson, ค.ศ. 1912-1982) ฌาคส์ อีแบร์ต แบร์นฮาร์ด ไฮเดน (Bernhard Heiden, ค.ศ. 1910-2000) และ ฌอง ฟรองซัว (Jean Françaix, ค.ศ. 1912-1997) เป็นต้น⁵

⁵ Jeffrey E. Vickers, "Slap-Tongue for Saxophone: Historical Foundations, Pedagogical Approaches, and an Annotated Bibliography" (D.M. diss., Indiana University, 2009), 41.

การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ คือการตัดลิ้นในอีกรูปแบบหนึ่งของแซกโซโฟน ซึ่งเสียงที่ได้จะมีลักษณะของหัวเสียงที่ดังและแรงกว่าการตัดลิ้นแบบปกติ โดยทั่วไปแล้วผู้ประพันธ์จะใช้สัญลักษณ์โน้ตกากบาทหรือเขียนกำกับไว้บนหรือล่างของบรรทัด 5 เส้น⁶ จากการศึกษาสามารถแบ่งขั้นตอนการฝึกได้ดังนี้

ขั้นตอนการฝึกตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ

1. วางลิ้นทาบนานลงด้านใต้ของลิ้นแซกโซโฟน
2. เตรียมตัวดึงลิ้นออกจากลิ้นของแซกโซโฟน โดยทำให้เกิดสุญญากาศขึ้นระหว่างลิ้นผู้ฝึกและลิ้นแซกโซโฟน (ส่วนปลายของลิ้นแซกโซโฟนจะจอตตามลิ้นผู้ฝึกลงมาเล็กน้อย)
3. ดึงลิ้นออกจากลิ้นแซกโซโฟนอย่างรวดเร็ว พร้อมกับเป่าลมเข้าไปเล็กน้อย คล้ายกับพูดคำว่า “ทา”
4. ให้สังเกตว่าในการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ ลิ้นจะขยับลงด้านล่าง ซึ่งจะต่างจากการตัดลิ้นทั่วไปที่จะดึงลิ้นถอยหลังเข้าหาตัวหลังจากตัดลิ้นเสร็จ

การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่มีระดับเสียง

1. การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่มีระดับเสียงในขณะที่ตัดลิ้น ให้เป่าลมเข้าไปในแซกโซโฟนพอประมาณ โดยให้รูปปากยังคงเดิม⁷
2. การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่มีระดับเสียง จะส่งผลให้ได้ยินระดับเสียง (Pitch) ของโน้ตต่างๆ ผสมเข้ากับเสียงของการกระแทก (Attack)

การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่ไม่มีระดับเสียง

1. การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่ไม่มีระดับเสียง ให้ตัดลิ้นเพียงอย่างเดียวโดยไม่ต้องเป่าลมเข้าไปในแซกโซโฟน⁸

⁶ Wisuwat Pruksavanich, “Influence of Thai Music Elements and Western Saxophone Music by the Example of Wisuwat Pruksavanich’s Saxophone Compositions” (Ph.D. diss., Academy of Music in Krakow, 2019), 59. (in Thai)

⁷ The Music Telegraph, “Stac & Slap Sax - The Baritone: Inoui Samples’ Ultra Realistic Saxophone Sound Set,” accessed January 16, 2022, <https://www.themusictelegraph.com/788>.

⁸ Ibid.

2. การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่ไม่มีระดับเสียง จะได้ผลลัพธ์คือ เสียงที่มีแต่การกระแทก ซึ่งคล้ายกับเสียงของเครื่องกระทบ (Percussion Sound)

ผู้วิจัยแนะนำว่าควรเริ่มฝึกเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่จากโน้ตในช่วงเสียงกลางถึงช่วงเสียงต่ำก่อน เนื่องจากในช่วงเสียงที่ต่ำจะอยู่ในช่วงท่อของเครื่องแซกโซโฟนที่ยาวออกไป ส่งผลให้เกิดการสะท้อนของเสียงได้ดีกว่าเสียงสูงที่อยู่ในช่วงท่อที่สั้นกว่า⁹

เทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน

แรกเริ่ม เทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน เกิดจากการทดลองของนักแซกโซโฟน และผู้ประพันธ์เพลง โดยใช้ชื่อเรียกต่างกันไป เช่น การเป่าหลายเสียง (Multiple Sounds หรือ Multiple Sonorities) เสียงที่เกิดพร้อมกัน (Simultaneous Sound) การผสมกันของเสียง (Sound Amalgam) กลุ่มของเสียง (Tone Clusters) การเล่น 2 โน้ตพร้อมกัน (Double Stops ที่ใช้เรียกในเครื่องสาย) และ เสียงที่แยกกัน (Split-Tones) จนมาถึงปัจจุบันที่ใช้แทนด้วยคำว่า การเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน¹⁰

โดยปรกติแล้วแซกโซโฟนเป็นเครื่องเป่าที่เล่นทีละเสียง (Monophonic) แต่ด้วยเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน ทำให้ได้เสียงที่ออกมาเพิ่มมากขึ้น ตั้งแต่ 2 ไปจนถึง 5 เสียง แต่เสียงทั้งหมดจะไม่กลมกลืนกันเหมือนที่ปรากฏในคอร์ดเมเจอร์ (Major Chord) หรือคอร์ดไมเนอร์ (Minor Chord) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัย 4 อย่าง ได้แก่ นิ้วกด รูปร่าง ปาก ลม และอุปกรณ์ของแซกโซโฟน เช่น บางกลุ่มโน้ตต้องบีบรูปร่างปากมากเป็นพิเศษ ในขณะที่บางกลุ่มโน้ตต้องคลายรูปร่างปากมากกว่าปรกติ หรืออาจจะต้องยกโคนลิ้นของผู้ฝึกให้สูงขึ้นเล็กน้อย เป็นต้น¹¹ จากการศึกษาทดลองสามารถแบ่งขั้นตอนการฝึกได้ดังนี้

ขั้นตอนการฝึกเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน

1. กดนิ้วตามรูปแบบที่กำหนดไว้ อาจอยู่บนหรือล่างของบรรทัด 5 เส้น
2. ทดลองเป่าลมเข้าไปในแซกโซโฟนทั้งน้อยและมาก เพื่อหาว่าการใช้ลมแบบไหนเหมาะสมสำหรับกลุ่มเสียงที่สุด

⁹ Joe Murphy, "Saxophone Extended Techniques," accessed January 16, 2022, http://004500e.netsolhost.com/saxophone_extended_technique.htm.

¹⁰ Boyd Allan Phelps, "A Thesaurus of Saxophone Multiphonics and a Guide to Their Practical Application" (D.M.A. diss., University of Washington, 1998), 1.

¹¹ Wisuwat Pruksavanich, 62. (in Thai)

3. ทดลองเปลี่ยนตำแหน่งของโคนลิ้นผู้ฝึกให้สูงขึ้นหรือต่ำลง เพื่อหาว่าตำแหน่งการวางลิ้นแบบไหนเหมาะสมสำหรับกลุ่มเสียงที่สุด
4. ทดลองปรับรูปปากผู้ฝึกโดยการบีบหรือผ่อน เพื่อหาว่ารูปปากแบบใดเหมาะสมสำหรับกลุ่มเสียงที่สุด
5. ทดลองปรับกรامل่างของผู้ฝึกไปด้านหน้าหรือถอยเข้าหาตัว เพื่อหาว่าลักษณะกรامل่างแบบใดที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเสียงที่สุด
6. หลังจากที่ได้การควบคุมที่เหมาะสมแล้ว ให้ผู้ฝึกทดลองเป่าโดยการเป่าแยกทีละเสียง อาจเริ่มจากเสียงที่สูงที่สุดก่อนแล้วค่อยลงมาสู่เสียงต่ำ โดยใช้รูปแบบนิ้วที่กำหนดไว้เท่านั้น¹²

การนำเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศไปประยุกต์ใช้ในบทประพันธ์

ในช่วงแรกและช่วงท้ายของบทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ว่า โน้ตที่มีสัญลักษณ์หัวโน้ตรูปแบบปรกติ คือ ให้เล่นด้วยเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่มีระดับเสียง ซึ่งจะแตกต่างจากบทประพันธ์อื่นๆ ที่ให้เล่นโน้ตที่มีสัญลักษณ์หัวโน้ตรูปแบบปรกติเป็นการเป่าเสียงธรรมชาติของเครื่องดนตรี ส่วนโน้ตที่มีสัญลักษณ์หัวโน้ตเป็นเครื่องหมาย “X” คือ ให้เล่นด้วยเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศที่ไม่มีระดับเสียง ดัง Ex. 1 ต่อไปนี้

Example 1 Notation symbol notes for extended techniques in the composition

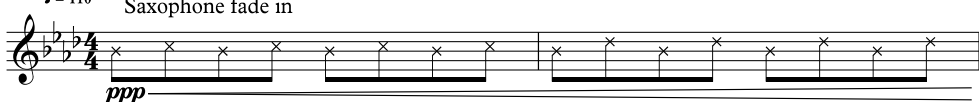
Saxotronic Funk

♪ = Pitch-Slap
× = Unpitched-Slap

Wisuwat Pruksavanich
2021

♩ = 110 Saxophone fade in

Alto Sax

ด้วยการหยิบนำจุดเด่นของเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศทั้งแบบที่มีระดับเสียงและไม่มีระดับเสียงมาใช้สลับกันไปในบริบทของเพลง ทำให้บทประพันธ์ได้แสดงถึงสีสันของเครื่องดนตรีแซกโซโฟนที่มีความเป็นเอกลักษณ์ รวมไปถึงยังใช้เทคนิคเพื่อเลียนเสียงของเครื่องดนตรีอื่นๆ เช่น 1) กีตาร์ไฟฟ้า โดยใช้การตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศในช่วงเสียงกลางและสูง เพื่อเลียนเสียงของ

¹² Ibid, 62-63.

กีตาร์ไฟฟ้าหรือลายกีตาร์เบสไฟฟ้าที่ดำเนินทำนอง 2) กีตาร์เบสไฟฟ้า โดยการใช้การตัดลิ้นสัญญาณใน ช่วงเสียงต่ำ เพื่อเลียนเสียงกระเดื่องของกลองชุด (Bass Drum) หรือเสียงของกีตาร์เบสไฟฟ้าที่ เล่นส่วนจังหวะ (Rhythm) 3) กลองชุด โดยการใช้การตัดลิ้นสัญญาณที่ไม่มีระดับเสียง เพื่อเลียนเสียง ของกลองสแนร์ (Snare Drum) ที่อยู่ในกลองชุด

Example 2 How the Slap Tongue is used in the composition

The image shows a musical score for two instruments: Alto Sax and Drum Set. The Alto Sax part is written on a single staff with a key signature of one flat (Bb) and a 4/4 time signature. It features a melody with slurs and accents. The Drum Set part is written on a single staff with a key signature of one flat (Bb) and a 4/4 time signature. It features a rhythmic pattern with 'X' marks indicating specific notes. The score is divided into three measures, with the first measure labeled 'A' and '1', the second '2', and the third '3'.

จาก Ex. 2 จะเห็นว่าโน้ตที่มีสัญลักษณ์หัวโน้ตรูปแบบปรกติ คือ ให้เล่นด้วยเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สัญญาณที่มีระดับเสียง ส่วนโน้ตที่มีสัญลักษณ์หัวโน้ตเป็นเครื่องหมาย “X” คือ การตัดลิ้นโดยใช้สัญญาณที่ไม่มีระดับเสียง ผลลัพธ์ที่ได้จากการผสมผสานของการตัดลิ้นทั้ง 2 แบบ ทำให้เกิดการนำเสนอของเสียงในหลายมิติจากผู้เล่นเพียงคนเดียว คือ

1. โน้ตที่ใช้การตัดลิ้นโดยใช้สัญญาณที่มีระดับเสียง (อยู่ในช่วงเสียงต่ำ) ซึ่งจะผสมเข้ากับเสียงของกระเดื่องกลองชุด
2. โน้ตที่ใช้การตัดลิ้นโดยใช้สัญญาณที่มีระดับเสียง (อยู่ในช่วงเสียงกลาง) ซึ่งจะผสมเข้ากับเสียงของกลองสแนร์
3. กลุ่มโน้ตทั้งหมดที่ใช้การตัดลิ้นโดยใช้สัญญาณทั้งสองแบบ ซึ่งใช้แทนลายของกีตาร์เบสไฟฟ้า ที่อยู่ในกลุ่มจังหวะของดนตรีฟังก์

การนำเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกันไปประยุกต์ใช้ในบทประพันธ์

การใช้เทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกันที่ปรากฏอยู่ในบทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน ผู้วิจัยต้องการนำเสนอการผสมเสียงระหว่างเสียงอคูสติคของแซกโซโฟนเข้ากับเสียงสังเคราะห์ที่ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการสร้างเสียง โดยเลือกจากกลุ่มโน้ต

ที่อยู่ในระดับเสียงเหมือนกันเพื่อสร้างความกลมกลืนของเสียง (Consonant) หรือเลือกจากเสียงที่อยู่ใกล้เคียงกันเพื่อสร้างกลุ่มเสียงที่ไม่กลมกลืนของเสียง (Dissonant) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

Example 3 How the Multiphonic is used in the composition (In this ex. 3, the key of alto saxophone is transposed to “C” concert key to adjust with the synthesizer’s key)

The image shows a musical score for Example 3. It consists of two staves: Alto Sax and Synthesizer. The Alto Sax staff has two measures of multiphonics, each with a fingering chart above it. The Synthesizer staff has corresponding sustained notes. The Alto Sax part is in C major, and the Synthesizer part is in C major.

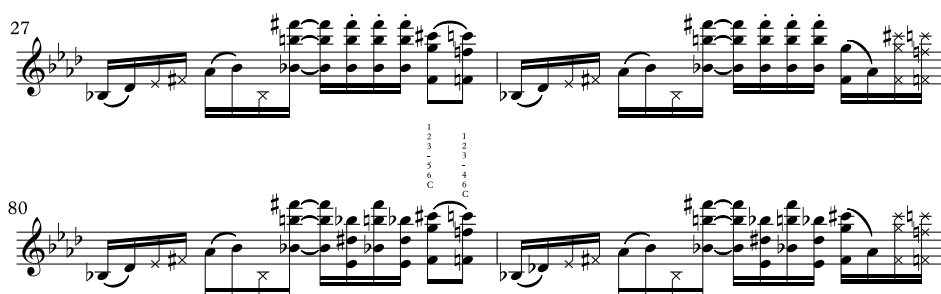
จาก Ex. 3 เห็นได้ว่าจากกลุ่มโน้ตสามตัวของแซกโซโฟน จะมีอยู่หนึ่งตัวโน้ตที่ให้เสียงใกล้เคียงกับระดับเสียงของซินธิไซเซอร์ เพื่อนำระดับเสียงดังกล่าวมาเป็นจุดเชื่อมโยงในการผสมเสียงระหว่างเสียงอคูสติคของแซกโซโฟนเข้ากับเสียงสังเคราะห์จากซินธิไซเซอร์ คือ

ห้อง 63 ถึง 66 แซกโซโฟนจะใช้โน้ตที่อยู่ในระดับเสียงตัว A ที่เพี้ยนต่ำอยู่ประมาณ $-1/4$ เป็นโน้ตที่เชื่อมเข้ากับซินธิไซเซอร์ ซึ่งใช้ระดับเสียงตัว G#

ห้อง 67 ถึง 70 แซกโซโฟนจะใช้โน้ตที่อยู่ในระดับเสียงตัว B ที่เพี้ยนต่ำอยู่ประมาณ $-3/4$ เป็นโน้ตที่เชื่อมเข้ากับซินธิไซเซอร์ ซึ่งใช้ระดับเสียงตัว A

Example 4 How each technique is presented and developed in the composition

The image shows a musical score for Example 4. It consists of two staves: Alto Sax and Synthesizer. The Alto Sax staff has a measure of multiphonics with a fingering chart above it. The Synthesizer staff has corresponding sustained notes. The Alto Sax part is in C major, and the Synthesizer part is in C major.

จาก Ex. 4 ผู้ประพันธ์ได้คำนึงถึงการนำเสนอของแต่ละเทคนิค โดยนำมาใช้ควบคู่ไปกับการพัฒนาของทำนอง ซึ่งแต่ละเทคนิคที่ใช้จะถูกนำมาเพิ่มเติมเข้าไปในบทประพันธ์ทีละน้อยจากช่วงแรกจนไปถึงช่วงท้ายของบทเพลง เช่น

ห้องที่ 3 ถึง 4 เป็นการนำเสนอทำนองที่ใช้เฉพาะเทคนิคการตัดลิ้นแบบสุญญากาศทั้งแบบที่มีระดับเสียงและไม่มีระดับเสียง

ห้องที่ 7 ถึง 8 เป็นการนำทำนองเดิมที่ใช้เทคนิคการตัดลิ้นแบบสุญญากาศ มาผสมเข้ากับเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน

ห้องที่ 27 ถึง 28 และ 80 ถึง 81 เป็นการนำเทคนิคการตัดลิ้นแบบสุญญากาศและเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกันมานำเสนอในรูปแบบที่ละเอียดมากขึ้น โดยจากเดิมที่เป็นโน้ตเข้บัตหนึ่งชั้นหรือโน้ตตัวดำ กลายมาเป็นโน้ตเข้บัตสองชั้น

จากรูปแบบการนำเสนอเทคนิคที่แทรกเข้าไปในประพันธ์ทีละน้อย ทำให้ทั้งผู้บรรเลงและผู้ฟังสามารถจดจำรูปแบบของทำนองเดิมที่จะค่อยๆ พัฒนาไปในแต่ละรอบที่ท่วงทำนองนี้วนกลับมาส่งผลให้เกิดความลื่นไหลของทั้งการบรรเลงและการรับฟัง

Example 5 The combination of techniques in the composition

จาก Ex. 5 เป็นการนำทำนองจาก Ex. 2 มาพัฒนาโดยการใส่รายละเอียดและลูกเล่นต่างๆ จากเดิมที่แซกโซโฟนดำเนินทำนองด้วยโน้ตเดี่ยวบนเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ แต่ในท่อน G นอกจากเทคนิคการตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ ผู้วิจัยได้เพิ่มเทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน ลงบนทำนองเดิมอีกด้วย ทำให้เกิดรูปแบบการเล่นที่แสดงถึงการใช้เทคนิคที่หลากหลายและเมื่อผสมเข้ากับลูกเล่นต่างๆ ของกลองชุด ส่งผลให้บทประพันธ์มีเสียงและสีสันที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

สรุปบทประพันธ์และข้อเสนอแนะ

สรุปบทประพันธ์

งานวิจัยสร้างสรรค์บทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน เป็นบทประพันธ์ที่นำเสนอเทคนิคการบรรเลงพิเศษร่วมสมัยของแซกโซโฟน คือ เทคนิคตัดลิ้นโดยใช้สุญญากาศ ทั้งแบบที่มีระดับเสียงและไม่มีระดับเสียง เทคนิคการเป่าหลายเสียงในเวลาเดียวกัน โดยนำเสนอในบริบทของการผสมผสานระหว่างดนตรีสไตล์อิเล็กทรอนิกส์และดนตรีสไตล์ฟังก์ ซึ่งในบทประพันธ์จะแสดงถึงการใช้เทคนิคเพื่อถ่ายทอดเสียงและสีสันที่เป็นเอกลักษณ์ของแซกโซโฟน รวมถึงการใช้เทคนิคเพื่อผสมผสานไปกับองค์ประกอบต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในบทประพันธ์

ข้อเสนอแนะ

เทคนิคที่ถูกนำมาใช้ในบทประพันธ์ เป็นเทคนิคที่ผู้วิจัยเจาะจงเลือกนำมาใช้ให้เข้ากับบริบทของดนตรีประกอบ หากใช้ดนตรีประกอบหรือเครื่องดนตรีที่แตกต่างออกไป หรือนำเทคนิคร่วมสมัยแบบอื่นๆ ของแซกโซโฟนเข้ามาผสม เช่น เทคนิคการรัวลิ้น (Flutter Tongue) เทคนิคการร้องในขณะเป่า (Growl) เทคนิคการเป่าเสียงสูงที่เกินจากช่วงเสียงปกติของแซกโซโฟน (Altissimo) เทคนิคการระบายลม (Circular Breathing) เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลทำให้ได้รูปแบบของดนตรีที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านสีสันของเสียง ช่วงเสียงที่สูงขึ้น และความยาวของประโยคที่สามารถเล่นต่อกันได้ในเวลานานโดยไม่จำเป็นต้องหยุดเสียงเพื่อหายใจ

จากการบันทึกเสียง ผู้วิจัยพบว่าสามารถใช้อิเล็กทรอนิกส์เอฟเฟกต์ต่างๆ เพื่อทำให้เสียงของแซกโซโฟนมีมิติมากยิ่งขึ้น เช่น เอฟเฟกต์เสียงก้อง และ เอฟเฟกต์เสียงสะท้อน เป็นต้น

การเผยแพร่บทประพันธ์

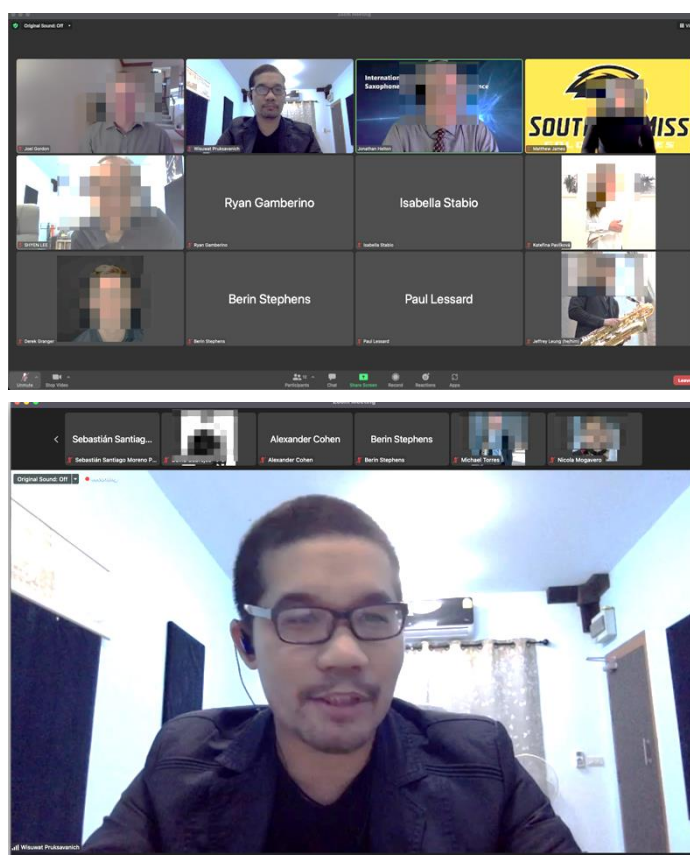
บทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน ในรูปแบบบันทึกเสียงมีความยาว 03:42 นาที และในรูปแบบการแสดงสดมีความยาวประมาณ 5 ถึง 6 นาที เนื่องจากในรูปแบบการ

แสดงสดจะมีการเพิ่มท่อนอิมโพรไวส์ในช่วงกลางเพลงที่ยาวออกไป ขึ้นอยู่กับผู้บรรเลงว่าต้องการอิมโพรไวส์นานเพียงใด

บทประพันธ์ *แซกโซทรอนิก ฟังก์* สำหรับอัลโตแซกโซโฟน บันทึกเสียงอัลโตแซกโซโฟนโดย นายวิศวัฒน์ พุกชวานิช

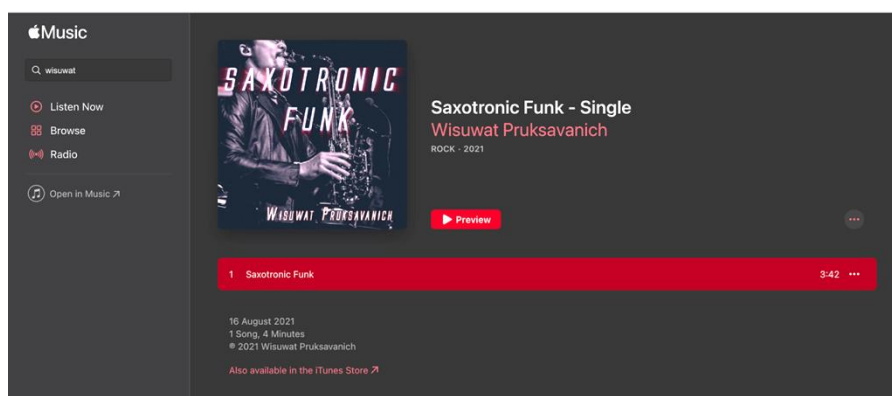
ผู้วิจัยได้เผยแพร่บทประพันธ์ทั้งในงานสัมมนาระดับนานาชาติและในแพลตฟอร์มต่างๆ ที่ใช้ในการฟังเพลง เช่น

1. งานสัมมนา “The 2022 International Conference for Saxophone Pedagogy and Performance” ที่จัดขึ้นเป็นรูปแบบออนไลน์ วันที่ 25 และ 26 กุมภาพันธ์ 2565 โดยมหาวิทยาลัย University of Florida School of Music ประเทศสหรัฐอเมริกา เว็บไซต์ <https://www.saxophonepedagogyandperformance.com/>

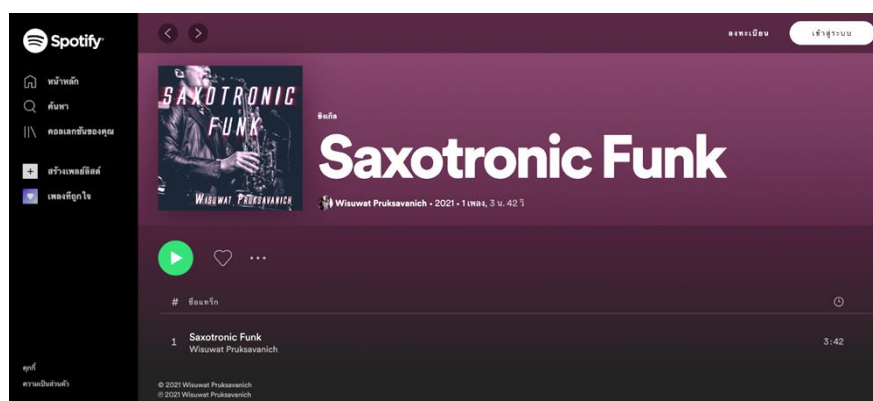

2. แพลตฟอร์มฟังเพลง Apple Music, iTunes ในวันที่ 16 สิงหาคม 2564 เว็บไซต์
<https://music.apple.com/th/album/saxotronic-funk/1581690788?i=1581690791>

3. แพลตฟอร์มฟังเพลง Spotify ในวันที่ 16 สิงหาคม 2564 เว็บไซต์ https://open.spotify.com/album/6rh8XPRfXlr9OnuT2gJoAn?si=KDFJdL5sT_Kx5PTKRNNbQQ&nd=1

รวมถึงแพลตฟอร์มฟังเพลงอื่นๆ เช่น 24-7, 7digital, Anghami, Deezer, Napster, Slacker Radio, YouTube Music, และ Tencent Music Entertainment เป็นต้น

Bibliography

- Eynden, Caleb G. Vanden. "Traditional Funk: An Ethnographic, Historical, and Practical Study of Funk Music in Dayton, Ohio." Ph.D. diss., University of Dayton, 2019.
- Murphy, Joe. "Saxophone Extended Techniques." Accessed January 16, 2022. http://004500e.netsolhost.com/saxophone_extended_technique.htm.
- Murphy, Patrick. "Extended Techniques for Saxophone an Approach Through Musical Examples." D.M.A. diss., Arizona State University, 2013.
- Phelps, Boyd Allan. "A Thesaurus of Saxophone Multiphonics and a Guide to Their Practical Application." D.M.A. diss., University of Washington, 1998.
- Pruksavanich, Wisuwat. "Influence of Thai Music Elements and Western Saxophone Music by the Example of Wisuwat Pruksavanich's Saxophone Compositions." Ph.D. diss., Academy of Music in Krakow, 2019.
- The Music Telegraph. "Stac & Slap Sax - The Baritone: Inoui Samples Ultra Realistic Saxophone Sound Set." Accessed January 16, 2022. <https://www.themusictelegraph.com/788>.
- Vickers, Jeffrey E. "Slap-Tongue for Saxophone: Historical Foundations, Pedagogical Approaches, and an Annotated Bibliography." D.M. diss., Indiana University, 2009.